

Musikkvitenskap

Anmeldt af **Hanne Mette Ochsner Ridder**, professor ved Musikterapiuddannelsen og Forskerprogrammet i Musikterapi, Aalborg Universitet.

Kontakt: hanne@hum.aau.dk

Even Ruud (2016).

Musikkvitenskap.

Oslo: Universitetsforlaget.

368 sider. Pris: 399 NOK,

svarende til ca. 330 DKK..

Even Ruud indleder bogen Musikkvitenskap med at mene at det første møde med musikvidenskab for mange vil opleves som uoverskueligt, overvældende og ugennemtrængeligt. Jeg vil give ham ret i at det lyder af nodeanalyser og tørre teorier. Men tag ikke fejl. Hvis vi skal forstå musik, som den egenart, den er, forklarer Ruud, må vi kigge på hvordan vi omgives af musik og konstant møder musik i medierne, i den digitale verden, i hverdagen når vi kører bil, køber ind, dyrker sport, møder folk, går til fester, osv. "Musikvidenskab handler om at sætte musikken ind i en større sammenhæng" (s. 13). For at nærme sig dette enorme felt uden at blive væltet over ende har Ruud sat 'musikken i centrum' og beskrevet den ud fra otte forskellige fagdiscipliner: musikpsykologi, musikterapi, musikantropologi, musiksociologi, musikæstetik og musikfilosofi, musikhistorie og historiografi, musikanalyse og endelig musikpædagogik.

Jeg ser bogens dele og lag som en stor flødeskumslagkage, med hvert af de 8 fagfelter som et lagkagestykke. Lagkagen består af 7 lag, som jeg i figur 1 har illustreret som

cirkler. Det er de grundlæggende temaer som Ruud beskriver hvert fag med: faghistorie, musikbegreb, lytning, emotion, musikkens funktioner, mening samt videnskabsteori og metode. Herudover er der et lag krymmel som er henvisninger til videre læsning.

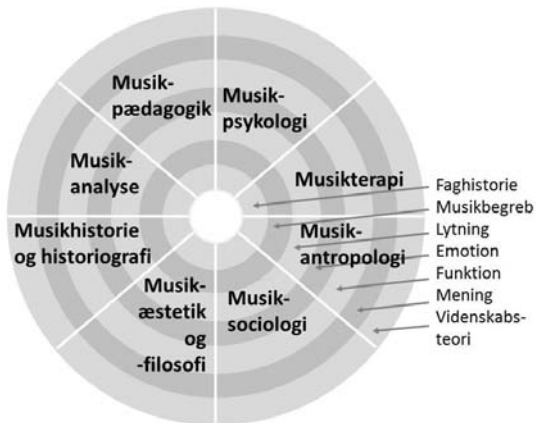
Ruud beskriver musikterapi som det nyeste skud på stammen af musikvidenskabelige deldiscipliner. Tidligere blev musikterapi set som et praksisfelt under musikpsykologi og musikpædagogik, men er i dag, ifølge Ruud, anerkendt som et forskningsfelt med egne traditioner og unikke praksiserfaringer. Som et eksempel på alsidigheden, gennemgår Ruud i et afsnit om vore dages musikterapi følgende emner: samfunds-, pædagogisk-, og medicinsk musikterapi, musik som psykoterapi og egenterapi, samt musikterapi i fritiden.

Ruud beskriver musik som en rig ressource og med et mangfoldigt oplevelsespotentiale. Når de forskellige musikforståelser på denne måde sættes op overfor hinanden, udfordres grænserne for hvad vi egentlig ser som musik, og hvad vi oplever som værdifuldt i musikken. På den måde

åbnes for nye praksisformer, der gives rum for nye måder at sammensætte og komponere musik på og for nye teknologier og udtryksformer. Her pointerer Ruud at når musikterapi på denne måde kommer ind i den musikvidenskabelige diskurs, vil de nye praksisfelter inspirere til andre måder at bruge og være i musik på. Måder som tidligere ikke altid er blevet opfattet som værdifulde nok til at blive indlemmet blandt de musikalske former og udtryk som har været mål for musikvidenskabelige studier.

Bogens klare struktur gør det muligt at vælge lige det ud, man ønsker at sætte tænderne i, fremfor at læse kronologisk fra start til slut. Det kunne være at læse ét fagfelt, eller at vælge ét lagkagelag ud og læse det på tværs af bogen, og på den måde få temaet belyst fra forskellige vinkler. Som eksempel kan man læse om musikkens funktioner og få belyst musik til arbejde og rekreation, manipulation, sanselig erkendelse og etik, men

Figur 1. Mit bud på hvordan Even Ruuds bog om musikvidenskab kan illustreres som en flødeskumslagkage med 8 fagdiscipliner som hver beskrives med 7 grundlæggende temaer.

også til musikkens udviklingspsykologiske funktioner, signalfunktion, eller emotionelle, erkendende og sociokommunikative funktioner.

Even Ruud er professor ved Norges Musikkhøgskole og har før sin pensionering været professor ved Institutt for Musikkvitenskap ved Universitetet i Oslo. Herudover er han adjungeret professor ved Forskerprogrammet i Musikterapi ved Aalborg Universitet. Han er både klaverpædagog, musikterapeut og psykolog, har en doktorgrad i musikvidenskab og et omfattende forfatterskab bag sig. Han må siges at være den rette mand til at sammensætte og servere så mange bestanddele under ét begreb: musikvidenskab.

Den enorme viden, Ruud samler i bogen, er hentet fra hovedkilder indenfor hver af de otte deldiscipliner. Vi er tilbage i Adlers skrift om Musikwissenschaft fra 1885, Cage om Silence fra 1939, Bondes Musik og Menneske fra 2009 og helt frem til Trondalens Relational Music Therapy fra 2016. Der er et vidt og rigt spænd, hvad litteraturkilder angår. En gennemgående kilde i bogen er Tia DeNora som har forsket i hverdagsbrugen af musik. For musikterapeuter er det især den norske musikterapifaglitteratur, der anvendes, og på denne måde er bogen et fint supplement til den danske musikterapilitteratur.

Med bogen Musikkvitenskap formår Ruud at sammenfatte fagkundskab og give sit overblik videre til læseren. Det inspirerende og rige materiale giver et indblik i hvordan musik kan forstås fra forskellige faglige vinkler. Bogen bør helt klart indgå i undervisningen på musikterapiuddannelsen, og jeg vil ligeledes anbefale den til de øvrige syv fagdiscipliner, men også til andre som ønsker at fordybe sig i fænomenet musik. Bogen sætter så sandelig musikken i centrum og i en større sammenhæng.